

Snijden in het vet, niet in het vlees

Tegenbegroting GroenLinks Rotterdam
2011-2014

November 2010

Inhoud

Inleiding	3
Tegenbegroting GroenLinks Rotterdam	4
1.0 Terugdraaien bezuinigingen college	6
2.0 Intensiveringen GroenLinks	6
2.1 Rotterdam Climate Initiative	7
2.2 Hofpleinviaduct	7
2.3 Ondertunneling 's-Gravendijkwal	8
2.4 Sportparticipatie	8
2.5 Motie Bonte	8
2.6 Innovatiejaar	8
2.7 Fietsbeleid	8
2.8 Kunst & Cultuur	8
2.9 Depot Boijmans van Beuningen	8
3.0 Verzachten bezuinigingen kabinet	9
3.1 Openbaar vervoer	10
3.2 Jeugdzorg	10
3.3 Taal en sociaal	11
3.4 Kunst & Cultuur	12
3.5 Wijk aanpak, stedelijke vernieuwing en natuur	12
3.6 Taskforce decentralisatie	13
4.0 Terugdraaien lastenverlichtingen college	13
5.0 Bezuinigingen GroenLinks	13
6.0 Reëel financieel kader	14
6.1 Kleinere bezuiniging op het gemeentefonds	14
6.2 Herstel 'trap op, trap af'	14
6.3 Lagere groei weerstandsvermogen	15
7.0 Slotwoord	15

Inleiding

In deze tegenbegroting presenteert de Rotterdamse GroenLinks-fractie haar alternatieven voor het bezuinigingspakket van het college van PvdA, VVD, D66 en CDA. We kiezen ervoor om de gemeente financieel gezond te maken, maar willen voorkómen dat waardevolle zaken kapot worden bezuinigd. GroenLinks kiest ervoor te snijden in het vet, maar niet in het vlees.

Het college lijkt bezuinigen van middel tot doel te hebben verheven. Rotterdam bezuinigt met 981 euro per hoofd van de bevolking verreweg het meest van de vier grote steden. Daarmee wordt niet alleen overtollig vet weggesneden, maar die rigoureuze bezuiniging gaat ook ten koste van bijvoorbeeld het culturele aanbod, het armoedebeleid en het maatschappelijk middenveld.

De efficiencybezuinigingen die het college voorstelt steunen we van harte (we voegen er zelfs nog een paar aan toe), maar we willen niet snijden in vitale gemeentelijke taken, zoals het re-integratiebeleid, het milieubeleid en in armoedebestrijding. Ook waardevolle activiteiten van maatschappelijke organisaties willen we zo veel mogelijk buiten schot houden.

Zo fors bezuinigen als het college wil, levert enorme schade op aan de stad. Zeker gezien de enorme bezuinigingen die vanuit het kabinet op Rotterdam neer zullen dalen. Daardoor komen zaken als het openbaar vervoer, de taalcursussen en wijkaanpak extra onder druk te staan.

GroenLinks wil de bezuinigingsdrift van het college temmen. We draaien in de komende vier jaar 182 miljoen aan collegebezuinigingen terug. Daarnaast investeren we ruim 130 miljoen meer in de stad dan het college. Ook kiezen we ervoor om een deel van de bezuinigingen van het kabinet te verzachten: ook daar maken we ruim 130 miljoen voor vrij.

De dekking realiseren we voor een deel door de door het college voorgestelde lastenverlichting (verlaging OZB, verlaging parkeertarieven en afschaffen reclamebelasting) terug te draaien. Dat levert in de komende vier jaar 35 miljoen op. We voeren daarnaast 167 miljoen aan eigen bezuinigingen op (onder andere op topsalarissen, dienstreizen en door de verkoop van niet-strategisch vastgoed) en we boeken een meevaller in op het gemeentefonds van ruim 220 miljoen voor de komende vier jaar. Ten slotte spelen we 25 miljoen vrij door het temperen van de groei van het weerstandvermogen en door onderbestedingen sneller te herbestemmen.

Met deze tegenbegroting willen we voorkomen dat waardevolle zaken kapot worden bezuinigd en verzachten we de negatieve effecten van het kabinetsbeleid op de Rotterdamse samenleving. We trekken daarnaast geld uit om ook in moeilijke economische tijden te investeren in het groener, socialer en bruisender maken van Rotterdam.

Arno Bonte
Judith Bokhove
Nourdin el Ouali

Tegenbegroting GroenLinks 2010-2014

Uitgaven (in miljoenen)

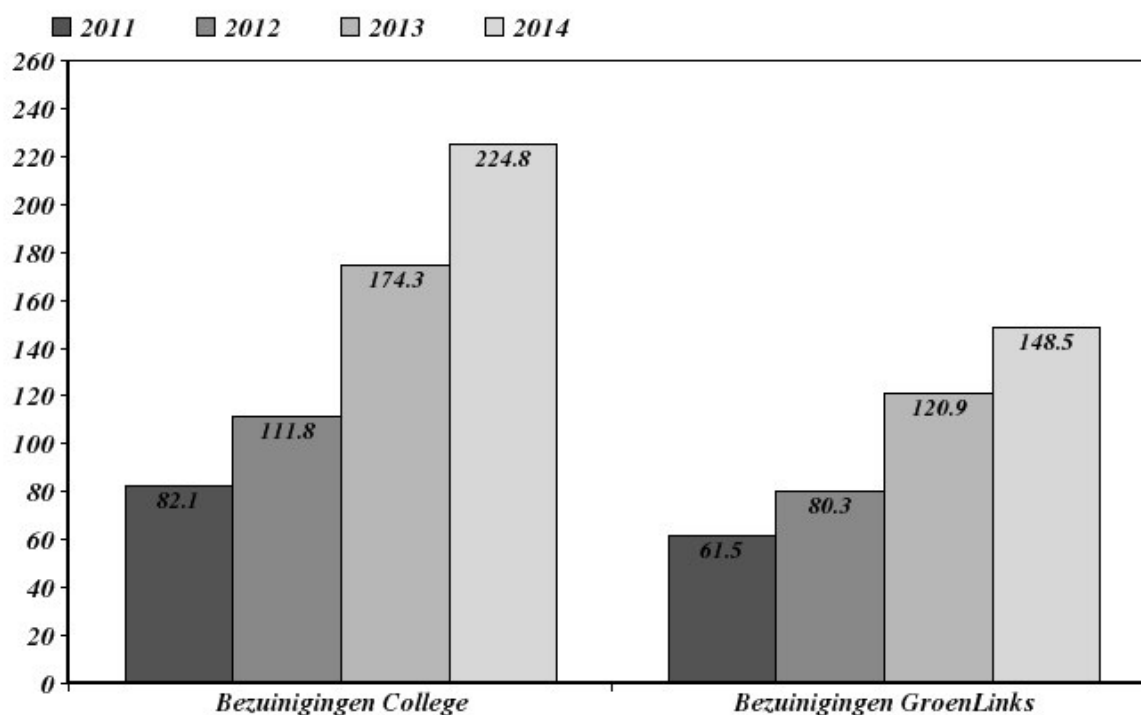
	2011	2012	2013	2014
<i>1.0 Terugdraaien bezuinigingen college</i>				
Ouderconsulenten			-0,4	-0,8
Subsidies kwetsbare personen	-0,1	-0,3	-0,4	-0,6
Jeugdconsul	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Subsidies volksgezondheid en zorg	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Maatschappelijke opvang	-2,1	-3,0	-4,2	-5,4
Subsidies stedelijk welzijn	-1,0	-1,1	-1,4	-1,7
Individuele voorzieningen WMO	-2,3	-4,0	-4,5	-4,5
Armoedebestrijding/bijzondere bijstand	-2,0	-3,0	-4,0	-5,0
Programma's jeugd	-1,3	-2,1	-2,4	-2,4
Werkweken kinderen basisonderwijs	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Onderwijsmuseum		-0,2	-0,3	-0,5
Subsidies participatie/emancipatie/stadsburgerschap	-0,4	-2,0	-4,3	-6,9
Re-integratie/sociale werkvoorziening	-3,0	-6,0	-9,0	-12,0
Natuur- en milieueducatie voortgezet onderwijs		-0,1	-0,1	-0,1
Bibliotheken	-0,1	-0,9	-1,0	-1,0
Diergaarde Blijdorp		-0,8	-1,6	-2,3
Evenementen en festivals	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Bodemsanering	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Cultuurhistorie en monumentenbeleid	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2
Buitenruimte	-6,0	-6,0	-6,0	-6,0
Deelgemeentefonds		+0,3	-11,4	-24,7
<i>Subtotaal</i>	<i>-20,6</i>	<i>-31,5</i>	<i>-53,4</i>	<i>-76,3</i>
<i>2.0 Intensiveringen GroenLinks</i>				
Rotterdam Climate Initiative	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Hofpleinlijnviaduct		-10,0		
Ondertunneling 's-Gravendijkwal		-5,0	-20,0	-20,0
Sportparticipatie	-1,5	-1,5	-2,5	-2,5
Motie Bonte (2000 bomen per jaar)			-2,0	-2,0
Innovatiejaar				-11,0
Fietsbeleid	-0,3	-1,5	-1,7	-1,7
Kunst & Cultuur			-10,0	-10,0
Depot Boijmans van Beuningen	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
<i>Subtotaal</i>	<i>-8,8</i>	<i>-25,0</i>	<i>-43,2</i>	<i>-54,2</i>
<i>3.0 Verzachten bezuinigingen kabinet</i>				
Openbaar vervoer			-8,5	-8,5
Jeugdzorg				-4,0
Taal en sociaal	-2,5	-14,2	-19,0	-20,0
Kunst & Cultuur	-0,8	-1,3	-2,5	-3,8
Wijkaanpak, stedelijke vernieuwing en natuur	-3,5	-11,0	-12,0	-16,0
Taskforce decentralisatie	-1,0	-1,0	-0,5	-0,5
<i>Subtotaal</i>	<i>-7,8</i>	<i>-27,5</i>	<i>-42,5</i>	<i>-52,8</i>
Totaal	37,2	84,0	139,14	183,3

Inkomsten (in miljoenen)

	2011	2012	2013	2014
4.0 Terugdraaien lastenverlichting college				
Geen verlaging OZB	3,0	6,0	6,0	6,0
Geen verlaging precarioheffing reclame	1,0	1,0	1,0	1,0
Geen verlaging parkeervergunningen	2,5	2,5	2,5	2,5
<i>Subtotaal</i>	6,5	9,5	9,5	9,5
5.0 Bezuinigingen GroenLinks				
Schrappen Helihaven		0,2	0,2	0,2
Afschaffen Rotterdamwet	0,8	0,8	0,8	0,8
Besparing ICT	0,7	1,0	1,3	2,2
Besparing topsalarissen, dienstreizen, afscheidsfeestjes	1,0	2,5	3,0	3,0
Marktconform maken parkeertarieven	6,4	12,8	17,7	23,6
Afslanken vastgoedportefeuille	10,5	17,2	29,0	25,5
Netto uitbetalen persoonsgebonden budget	-0,2	0,4	0,6	0,6
<i>Subtotaal</i>	19,2	34,9	52,6	58,6
6.0 Reëel financieel kader				
Gemeentefonds		33,6	73,0	114,9
Sneller herbestemmen van onderbestedingen	5,0	4,0	2,0	2,0
Kleinere groei weerstandsvermogen	6,5	2,0	2,0	1,0
<i>Subtotaal</i>	11,5	39,6	77,0	117,9
Totaal	37,2	84,0	139,1	183,3

- *Bedragen in de min zijn teruggedraaide bezuinigingen of investeringen van GroenLinks ten opzichte van de begroting van het college.*
- *Bedragen in de plus zijn bezuinigingen of meevallers van GroenLinks ten opzichte van de begroting van het college.*

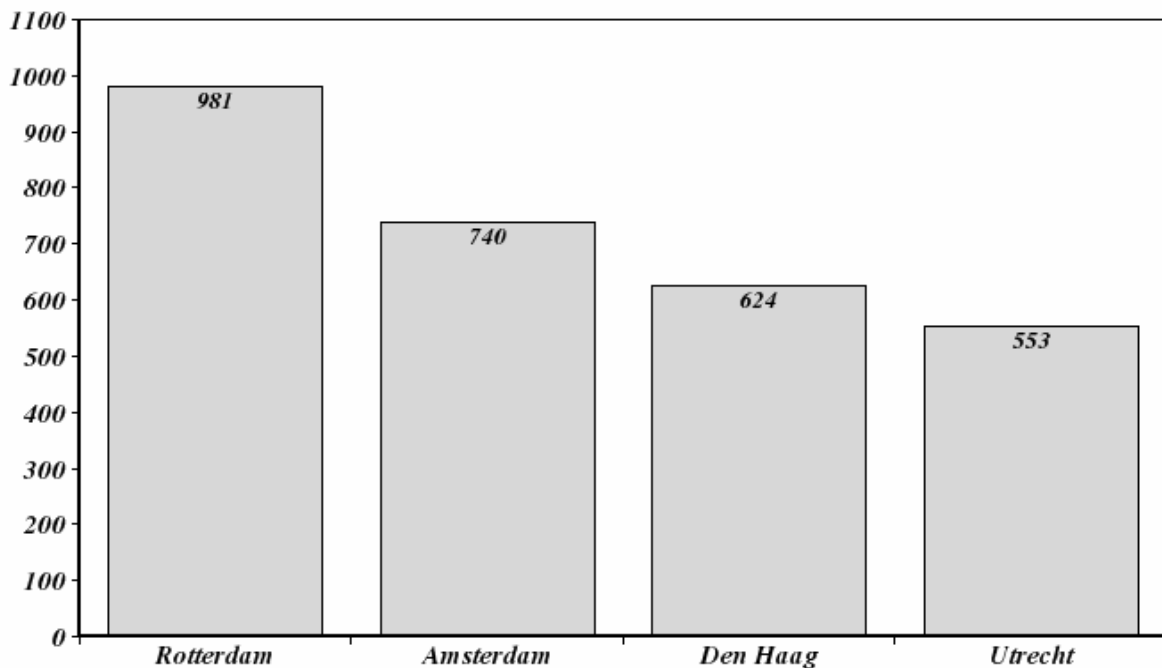
Bezuinigingspakket (in miljoenen euro)

1.0 Terugdraaien bezuinigingen college

Het college van PvdA, VVD, D66 en CDA bezuinigt meer dan nodig is. Daarmee gaan onnodig waardevolle zaken voor de stad verloren. In vergelijking met andere steden is Rotterdam de onbetwiste kampioen bezuinigen. Het Rotterdamse college bezuinigt per hoofd van de bevolking 33 procent meer dan het Amsterdamse stadsbestuur, 57 procent meer dan Den Haag en 77 procent meer dan Utrecht.

Bezuinigingen colleges G4 (in euro per inwoner) in 2011-2014

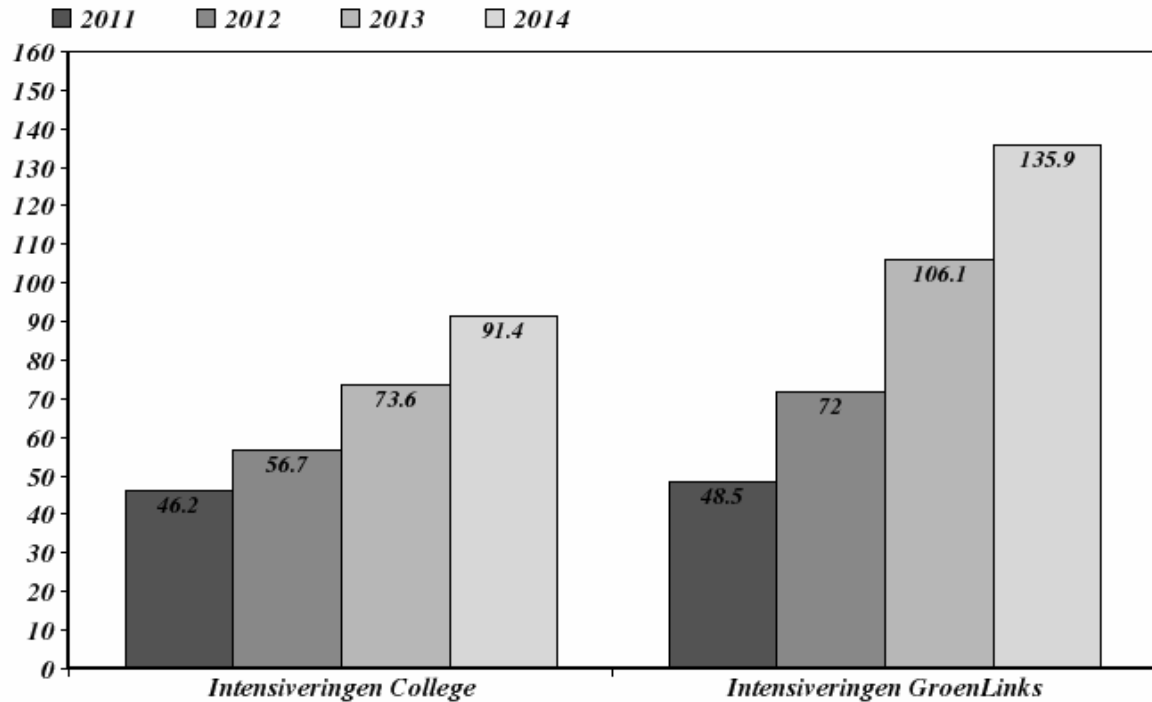
GroenLinks wil de bezuinigingsdrift van het college temmen. We draaien in de komende vier jaar 186 miljoen van de 593 miljoen aan collegebezuinigingen terug. We nemen de door het college voorgestelde bezuinigingen op het ambtenarenapparaat en efficiencykortingen over, maar we willen de bezuinigingen die ten koste gaan van vitale taken van de gemeente voorkomen. Van de 593 miljoen aan bezuinigingen van het stadsbestuur draait GroenLinks er 186 miljoen terug. We snijden wel in het vet, niet in het vlees.

De bezuinigingen op Diergaarde Blijdorp, het Nationaal Onderwijsmuseum en waardevolle maatschappelijke organisaties draaien we geheel of gedeeltelijk terug. Net zoals de bezuinigingen op belangrijke gemeentelijke taken zoals maatschappelijke opvang, re-integratie, armoedebestrijding en kwaliteit van de buitenruimte.

2.0 Intensiveringen GroenLinks

GroenLinks wil dat Rotterdam een levendige wereldstad is. Een groene stad met schone lucht, een rijk cultuuraanbod, kwalitatief goede woningen en aantrekkelijke werkgevers voor alle opleidingsniveaus. We trekken daarom de komende vier jaar 131 miljoen meer uit dan het college om te investeren in een toekomstgerichte duurzame economie, een bruisend cultureel aanbod en een aantrekkelijke woonomgeving.

Intensiveringen (in miljoenen euro)

2.1 Rotterdam Climate Initiative, schone lucht en bodem

GroenLinks wil een robuust klimaatbeleid om invulling te geven aan de stedelijke ambities om de uitstoot van broeikasgassen in 2025 te halveren ten opzichte van 1990. Het RCI heeft berekend dat daarvoor de komende vier jaar minimaal 46 miljoen nodig is.

Ook voor schone lucht is extra geld nodig. In 2015 moet Nederland aan de Europese normen voor luchtkwaliteit voldoen. Dat lijkt moeilijk te worden. Het nieuwe kabinet heeft besloten om de kilometerheffing, een belangrijke maatregel uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit, te schrappen en om de maximumsnelheid op Rijkswegen te verhogen naar 130 kilometer per uur. Rotterdam zal extra moeten investeren in luchtkwaliteit om de kabinetsvoornemens te compenseren. Daarnaast schrapt het kabinet de gelden voor bodemsaneringen, waardoor bouwprojecten soms duurder zullen uitvallen of niet doorgaan. GroenLinks trekt daarom extra geld uit om de Rotterdamse lucht schoner te krijgen en bouwprojecten op vervuilde grond rendabel te houden.

2.2 Hofpleinviaduct

Sinds augustus 2010 rijdt de RandstadRail niet meer over het Hofpleinlijnviaduct, daarmee is het dak vrijgekomen om in te vullen als publieke ruimte. Een startsubsidie voor de invulling van het dak heeft de gemeente toegekend vanuit de ISVIII-gelden. Om het dak over de volledige lengte en de omgeving van het viaduct goed in te richten, is meer geld nodig. Samen met de Hofbogen BV en de deelgemeente stelt de gemeente daarvoor een investeringsstrategie op. GroenLinks wil in de begroting alvast geld opnemen, zodat de realisatie snel kan starten.

2.3 Ondertunneling 's-Gravendijkwal

Ondertunneling van de 's-Gravendijkwal is een belangrijke stap om de omliggende wijken met elkaar te verbinden en de woonkwaliteit te verbeteren. Ook is het een essentiële ingreep in de ambitie om het verkeer meer om het centrum heen te leiden en de binnenstad autoluw te maken. De gemeenteraad heeft vier keer bij motie uitgesproken de 's-Gravendijkwal te willen ondertunnelen. GroenLinks wil woord houden en kiest ervoor om vanaf 2012 geld uit te trekken voor de investering. We sluiten hierbij aan bij de afschrijvingssystematiek voor weginfrastructuur die het Rijk hanteert.

2.4 Sportparticipatie

Sporten is belangrijk voor de gezondheid van kinderen en volwassenen. GroenLinks wil het Lekker Fit-programma uitbreiden naar meer scholen. Ook investeren we in extra sportvelden in de wijken en in de oprichting van meer schoolsportverenigingen.

2.5 Motie Bonte

De gemeenteraad heeft in de vorige raadsperiode de motie Bonte aangenomen over de aanplant van 2000 bomen per jaar in het centrum en in versteende straten in Rotterdam. Het college heeft dekking gevonden om de motie in 2011 en 2012 uit te voeren. GroenLinks reserveert ook dekking voor de jaren daarna.

2.6 Innovatiejaar

GroenLinks doet het voorstel om 2014 uit te roepen tot Innovatiejaar. Rotterdam kan zich zo naar buiten toe profileren als innovatieve stad, zet koploperbedrijven in het zonnetje en toont zich een aantrekkelijke vestigingstad voor bedrijven op gebied van research en development. Ook het onderwijs wordt betrokken bij het themajaar en Rotterdam organiseert evenementen rond het thema innovatie. Speciale aandacht gaat uit naar duurzame innovaties, ondermeer in het havengebied.

2.7 Fietsbeleid

Het vorige college heeft extra geïnvesteerd in fietspaden en fietsparkeren. Wij willen blijvend investeren in dubbelzijdige fietspaden, in fietssnelwegen en in extra parkeervoorzieningen voor de fiets. Dus ook in deze raadsperiode kiezen wij ervoor om hier extra geld voor uit te trekken.

2.8 Kunst & Cultuur

In de nieuwe cultuurplan-periode (2013-2017) stelt het college 10 miljoen per jaar minder beschikbaar. GroenLinks wil het culturele aanbod in Rotterdam op peil houden, in het bijzonder door ruimte te blijven bieden aan nieuwe initiatieven. We willen dat het budget voor het cultuurplan gelijk blijft. Daarom trekken we vanaf 2013 10 miljoen per jaar meer uit voor kunst & cultuur dan het college.

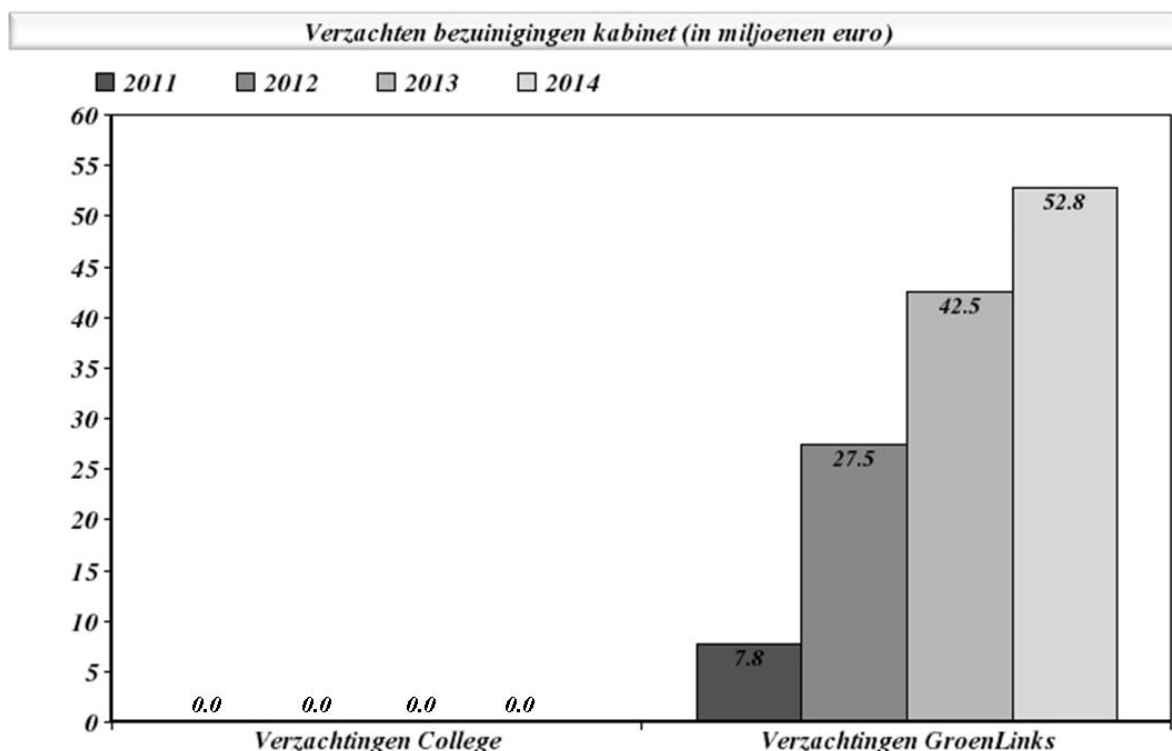
2.9 Depot Boijmans van Beuningen

Het museum heeft een nieuw depot nodig om de gemeentelijke kunstcollectie veilig en toekomstvast te kunnen herbergen. De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van het museum en haar collectie. GroenLinks wil het depot niet financieren uit de middelen voor het cultuurplan, omdat dat indirect een bezuiniging zou betekenen op de cultuurprogrammering. Daarom trekken wij bovenop het cultuurplan twee miljoen per jaar uit voor de financieringslasten van het depot.

3.0 Verzachten bezuinigingen kabinet

Het nieuwe kabinet heeft een bezuinigingsdoelstelling van 18 miljard. Daarvan raken tientallen miljoenen de Rotterdamse samenleving. Zo snijdt het kabinet fors in het openbaar vervoer in de grote steden, in inburgering- en taalcursussen en in de wijkaanpak.

Het college geeft aan in beginsel de kabinetsbezuinigingen niet vanuit de gemeente te willen compenseren en heeft daar in zijn begroting dan ook geen geld voor vrijgemaakt. GroenLinks wil de kabinetsbezuinigingen die Rotterdam treffen wel zo veel mogelijk verzachten. We trekken daar in de komende vier jaar ruim 130 miljoen euro voor uit.

Hieronder een overzicht van de gevolgen van de kabinetsbezuinigingen voor Rotterdam. Voor een deel gaat het om geschatte bedragen, omdat de definitieve omvang van de bezuiniging voor Rotterdam nog niet precies bekend is.

De VNG zal in het najaar een bestuursakkoord sluiten met het nieuwe kabinet om nadere afspraken te maken over de decentralisatie van taken en over tegemoetkomingen voor de eventuele extra kosten voor gemeenten.

Effecten voor Rotterdam van kabinetsbeleid (in miljoenen euro)

	2011	2012	2013	2014
<i>Bezuinigingen met verstrekkende gevolgen voor Rotterdam</i>				
Openbaar vervoer			-20,0	-20,0
Brede Doeluitkering Vervoer		-10,0	-33,0	-38,0
Jeugdzorg				-4,0
Inburgering/taalcursussen	-15,8	-25,6	-35,9	-44,8
				>>

<i>Bezuinigingen die neerslaan op Rotterdamse inkomsten</i>				
Montfransmiddelen (voor veiligheid en leefbaarheid)		-9,5	-9,5	-9,5
Schuldhelpverlening		-1,5*	-1,5*	-1,5*
Volwasseneneducatie	-0,8	-1,5	-1,5	-1,5
Overheveling dagbesteding/begeleiding AWBZ naar WMO			-1,0*	0,0*
Schrappen bijdrage afvalfonds			-0,2	-0,2
Sociale Werkvoorziening (WSW)	-3,0	-2,8*	-2,8*	-2,8*
Integratiebeleid niet-westerse migranten		-0,5	-0,5	-0,5
WMO (huishoudelijke verzorging)	-3,0	-3,0*	-3,0*	-3,0*
Recreatie om de Stad (Vlinderstrik)	-3,5			
<i>Bezuinigingen met indirecte financiële gevolgen</i>				
Beperken cultuursubsidies en 19% btw podiumkunst 1/40	-0,8*	-1,3*	-2,5*	-3,8*
Wijziging doelgroep minimabeleid tot max. 110% min. loon		-8,0*	-8,0*	-8,0*
Verhoging eigen bijdrage huurtoeslag (gevolg: groter beroep op inkomensondersteuning)		-0,2*	-0,3*	-0,5*
<i>Extra inkomsten</i>				
Uitbreiding doelgroep voor- en vroegschoolse opvang		1,1*	1,8*	1,8*

* De financiële gevolgen van het kabinetsbeleid zijn nog niet (volledig) bekend. Het betreft een schatting.

GroenLinks trekt extra geld uit om de gevolgen van de kabinetsbezuinigingen voor Rotterdam te verzachten. In de tegenbegroting zijn de verzachtingen in zes posten terug te vinden:

3.1 Openbaar vervoer

De aanbesteding van het openbaar vervoer in de G3 moet in 2013 en 2014 in totaal 60 miljoen euro per jaar opleveren. Voor de jaren daarna heeft het kabinet zelfs een jaarlijkse besparing van 120 miljoen euro ingeboekt. Echter, rijksambtenaren hebben eerder berekend (in de ambtelijke verkenningen) dat met de aanbesteding van het OV in de G3 maximaal 50 miljoen bezuinigd kan worden.

De RET heeft in een reactie op de plannen aangegeven al een flinke efficiëncyslag te hebben gemaakt. De efficiencyvoordelen die bij de aanbesteding in andere concessiegebieden zijn behaald, zijn in Rotterdam daarom niet mogelijk. De kans is niet groot dat een bedrijf inschrijft voor het huidige exploitatiebedrag minus de bezuinigingsdoelstelling, waardoor de Stadsregio met een tekort blijft zitten dat elders op de begroting opgelost moet worden.

Los van de aanbestedingskorting wordt de doeluitkering van het Rijk voor de exploitatie van het regionale OV met vijf procent gekort en wordt de reële groei van deze uitkering nog eens afgeroomd met 1,1 procent per jaar. Dat zorgt voor een olopende korting voor de Stadsregio Rotterdam die start in 2011. GroenLinks boekt een extra bedrag in om (de meest) nadelige effecten op gemeenschappelijke producten van de Stadsregio en de gemeente Rotterdam te kunnen compenseren.

3.2 Jeugdzorg

Vanaf 2014 wordt gestart met de decentralisatie van de volledige keten jeugdzorg naar de gemeenten. De middelen die nu onder het Rijk, provincies, gemeenten, AWBZ en de ZvW vallen worden samengevoegd en gekort (efficiency) met in totaal 300 miljoen euro. De eerste bezuiniging staat ingeboekt voor 2015 (80 miljoen). Om onverwachte (eenmalige) negatieve effecten op de producten binnen de jeugdzorg te verzachten door/tijden het proces van

decentralisatie (vanwege de te verwachten tegenvallende resultaten op efficiency), reserveert GroenLinks voor 2014 een extra bedrag voor jeugdzorg.

3.3 Taal en sociaal

In de Miljoenennota 2011 is een bezuiniging opgenomen van 100 miljoen euro in 2011 en 175 miljoen in 2012, oplopend tot 333 miljoen euro in 2014, waarmee in dat jaar geen middelen meer beschikbaar zijn voor inburgering. Rotterdam ontvangt in 2011 nog 37,5 miljoen voor taal- en participatietrajecten en volwasseneneducatie. Het nieuwe kabinet kiest voor een sociaal leenstelsel. Wij verwachten dat de vrijwillige inburgeraars zullen afhaken door de hoge kosten voor de cursus. Daarom trekt GroenLinks extra geld uit om de taal- en participatiecursussen voor de zogenoemde oudkomers (deels) te blijven vergoeden. Ook willen wij het leendeel vergoeden voor mensen die wel slagen voor hun inburgering, maar op andere grond geen verblijfsvergunning krijgen en voor mensen die geen verblijfsvergunning krijgen en technisch onuitzetbaar zijn.

De gemeente Rotterdam hanteert een inkomensgrens van 120 procent van het minimumloon voor haar minimabeleid. Het kabinet wil deze grens (verplichtend) verlagen naar 110 procent en bezuinigt in totaal 40 miljoen per jaar met deze maatregel. Naast een verslechtering van de inkomenspositie van mensen die het al moeilijk hebben, leidt het kabinetsbeleid er paradoxaal genoeg toe dat Rotterdam meer zal moeten uitgeven aan bijzondere bijstand en schuldhulp. Dat komt, doordat tegelijk de bijstandsuitkering in twintig stappen van honderd euro per jaar zal worden verlaagd. Door de grotere armoede zal het percentage mensen met een minimum inkomen dat een beroep doen op de bijzondere bijstand, naar onze verwachting toenemen.

Het kabinet heeft meer in petto voor mensen op de armoedegrens. Langdurig jong gehandicapten die niet volledig zijn afgekeurd, vallen straks terug naar het verlaagde bijstandniveau. De huren gaan ten minste omhoog met het inflatieniveau, de eigen bijdrage voor ziektekosten en voor kinderopvang gaan omhoog, er komt een extra belasting op energie, er komt een eigen bijdrage van 3400 euro voor kinderen die niet thuis wonen en uitkeringsfraude wordt bestraft met het intrekken van de uitkering gedurende drie maanden. De kans is reëel dat gestrafte uitkeringsfraudeurs daarna sneller een beroep zullen doen op schuldsanering. Ook de assurantiebelasting gaat omhoog, evenals de eigen bijdrage in de huurtoeslag. Inburgeraars moeten hun eigen taal- en inburgering gaan betalen (sociaal leenstelsel), het kabinet bezuinigt op schuldhulpverlening en de gehandicaptenzorg voor cliënten met een IQ boven de 70 wordt geschrapt. Daarnaast levert Rotterdam drie miljoen euro in op het budget voor de WSW.

Kortom, de inkomsten van de meest kwetsbare Rotterdammers dalen, terwijl hun financiële lasten stijgen. GroenLinks wil daarom extra geld uittrekken voor bijzondere bijstand. We draaien tevens de collegebezuinigingen op de bijzondere bijstand terug (de toeslag 65+, de kindertoelage, de bijdrage voor de tandartsverzekering en de bezuiniging op voorzieningen voor het wonen).

Het aantal Rotterdammers in de bijstand zal naar verwachting in 2011 stijgen tot 36.000, om daarna te stabiliseren. Rotterdam heeft een tekort op de WWB door een te lage doeluitkering van het Rijk. Het college trekt in 2011 eenmalig 5,5 miljoen uit om de knelpunten in de financiering op te lossen. GroenLinks kiest ervoor om ook in de jaren daarna extra geld uit te trekken.

Reparaties GroenLinks op taal en sociaal

	2011	2012	2013	2014
<i>Verzachten bezuinigingen kabinet</i>				
Tekort WWB (door college alleen afgedekt in 2011)		-8,0	-6,5	-5,5
Groter beroep bijzondere bijstand door armoedetoename	-1,0	-2,5	-4,0	-6,0
Bekostiging taal- en participatietrajecten oudkomers		-2,2	-7,0	-7,0
Op peil houden Wsw-arrangementen	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
<i>Totaal reparaties taal en sociaal</i>	<i>-2,5</i>	<i>-14,2</i>	<i>-19,0</i>	<i>-20,0</i>

3.4 Kunst & Cultuur

Het kabinet bezuinigt 200 miljoen op cultuur (waaronder fors op musea) en verhoogt tegelijk het btw-tarief voor de podiumkunsten. De inkomensondersteuning voor kunstenaars wordt ondergebracht bij de WWB. De verwachting is dat de btw-verhoging gevolgen zal hebben voor de vraag naar gemeentelijke subsidies door getroffen gezelschappen. GroenLinks kiest ervoor om het stedelijke cultuurbudget te verhogen om uitwassen van de bezuinigingen van het nieuwe kabinet (deels) te kunnen opvangen. Deze compensatie groeit trendmatig mee met de hoogte van de landelijke bezuinigingen (1/40ste deel).

3.5 Wijkaanpak, stedelijke vernieuwing en natuur

Per 2015 worden de gelden voor ISV, de Vogelaarheffing en het Budget Locatiegebonden Subsidies volledig afgeschaft (de toekenning ISV III tot en met 2014 is binnen, waardoor dit kabinetsvoornemen in deze meerjarenbegroting geen direct effect heeft). Tegelijk moeten corporaties 760 miljoen euro gaan bijdragen aan de huurtoeslag. De stedelijke vernieuwing zal hierdoor naar verwachting voor een groot deel stil komen te liggen, waardoor ook private investeringen verloren gaan, met teruglopende bouwactiviteiten en dito werkgelegenheid tot gevolg. Om een radicale stop op stedelijke ontwikkelingen te voorkomen, wil GroenLinks een bescheiden investeringsfonds voor stedelijke vernieuwingsprojecten starten en daarvoor vanaf 2012 al gelden reserveren. Door deze middelen blijft de gemeente aan tafel met corporaties en ontwikkelaars en kan ze als beoogd medefinancier ontwikkelingen mogelijk maken en als participant tegelijk nog steeds eisen stellen aan projecten (gemeenten mogen van het kabinet straks in de vorm van lokale regelgeving geen aanvullende eisen meer stellen bovenop landelijke voorschriften).

Het kabinet schrapt ook de Montfransmiddelen (totaal 89 miljoen euro) voor gemeenten met overlastgevend Marokkaans-Nederlandse risicjongeren. Het geld werd beschikbaar gesteld via een decentralisatie-uitkering en was bestemd voor de aanpak van overlast en verloedering. In Rotterdam gaat het budget onder meer naar Mensen maken de stad, leerplichthandhaving, het Jongerenloket, de gezinscoaches, verslavingsprojecten, projecten voor wijkveiligheid en huiselijk geweld, dak- en thuislozen- en vrouwenopvang en naar de sluitende aanpak. Binnen de begroting willen we zoeken naar compensatiegelden en daar bovenop trekken we een extra bedrag uit om de projecten op gebied van leefbaarheid/veiligheid te ontzien.

Daarnaast verdwijnt het budget voor Recreatie om de Stad. De ontwikkeling van natuurgebied De Vlinderstrik komt daarmee in gevaar, waardoor Rotterdam deze compensatiemaatregel voor de aanleg van de Tweede Maasvlakte niet zou kunnen uitvoeren.

Reparaties GroenLinks op wijkaanpak, stedelijke vernieuwing en natuur (in miljoenen euro)

	2011	2012	2013	2014
<i>Verzachten bezuinigingen kabinet</i>				
Opstart investeringsfonds stedelijke vernieuwing R'dam		-5,0	-5,0	-8,0
Wijkaanpak (leefbaarheid, veiligheid en sociaal)		-6,0	-7,0	-8,0
Doorzetten natuurontwikkeling Vlinderstrik	-3,5			
<i>Totaal reparaties wijkaanpak/stedelijke vernieuwing/natuur</i>	<i>-3,5</i>	<i>-11,0</i>	<i>-12,0</i>	<i>-16,0</i>

3.6 Taskforce decentralisatie

Het huidige kabinet wil diverse overheidstaken decentraliseren en wil dat maximaal twee bestuurslagen betrokken zijn bij taken- en besluitvorming. Dit heeft bijvoorbeeld betrekking op waterbeheer, jeugdzorg en de dagbesteding en begeleiding vanuit de AWBZ (gaat over naar de WMO). De voorwaarden van decentralisaties en de eventuele extra uitvoeringskosten voor de gemeenten zijn nog niet inzichtelijk. Daarnaast speelt de mogelijke opheffing van de deelgemeenten en de Stadsregio. De taskforce brengt in kaart wat de gevolgen zijn van het verstreckende kabinetsbeleid voor de gemeentelijke organisatie en begeleidt organisatorische wijzigingen. GroenLinks reserveert tevens een bedrag 'onvoorzien' voor de taskforce om de decentralisaties en eventuele reorganisatie soepel te laten verlopen.

4.0 Terugdraaien lastenverlichtingen college

Het college wil in de komende vier jaar in totaal 37,8 miljoen doorvoeren aan lastenverlichting, door de OZB te verlagen, de parkeervergunningen de helft goedkoper te maken en precario op reclame en terrassen af te schaffen.

GroenLinks vindt forse lastenverlichting in een tijd dat er fors gesnoeid moet worden in de gemeentelijke begroting, niet verstandig. Van de 37,8 miljoen voorgestelde lastenverlichting draaien we er daarom 35 miljoen terug. De voorgestelde afschaffing van de precarioheffing voor terrassen nemen we wel over, omdat terrassen Rotterdam gezelliger maken en een positief effect hebben op de stedelijke economie.

5.0 Bezuinigingen GroenLinks

GroenLinks kiest voor een ander bezuinigingspakket. Zo willen wij stoppen met de uitvoering van de Rotterdamwet, die het mogelijk maakt om mensen uit wijken te weren op grond van hun inkomen. We schrappen de helihaven, omdat die zorgt voor extra vrijkomende capaciteit op Rotterdam Airport voor commerciële helikoptervluchten. GroenLinks vindt het geen overheidstaak om dergelijke vormen van personenvervoer (indirect) te subsidiëren.

We denken een structurele besparing op ICT te kunnen boeken door gebruik te gaan maken van open source en efficiënter te organiseren. Door persoonsgebonden budgetten (pgb) netto uit te betalen bereiken we een besparing, doordat niet langer sprake is van niet te innen eigen bijdragen (nu wordt het geïndiceerde pgb volledig uitgekeerd, waarna de eigen bijdrage achteraf wordt gefactureerd).

Een bezuiniging boeken we ook in door het markconform maken van de parkeertarieven (ook voor straatparkeren), positief neveneffect is dat de scheve prijsverhouding tussen de straat en de garages verdwijnt en de vastgoedwaarde van de gemeentelijke parkeergarages stijgt. GroenLinks wil gefaseerd niet-maatschappelijk vastgoed afstoten en kiest ervoor om in 2013 en 2014 een aantal parkeergarages af te stoten.

6.0 Reëel financieel kader

Het college zegt dat een meerjarige vertaling van het regeerakkoord naar de Rotterdamse situatie op dit moment moeilijk te geven is. Wij hebben die vertaalslag wel gemaakt in onze tegenbegroting en we constateren dat het college te behoedzaam is in haar begroting. Het college gaat namelijk ten onrechte uit van een forse korting op het gemeentefonds vanaf 2012. Er treden echter twee meevallers op waarmee het college geen rekening heeft gehouden.

6.1 Kleinere bezuiniging op het gemeentefonds

De commissie Kalden heeft in het voorjaar geadviseerd om 1,7 miljard euro te bezuinigen op het gemeentefonds. Het Rotterdamse college heeft dit advies als uitgangspunt genomen en doorgerekend in de begroting voor 2011. Het nieuwe kabinet heeft echter besloten om een half miljard minder te bezuinigen op het gemeentefonds. Voor Rotterdam betekent dit een meevaller van ongeveer 30 miljoen euro per jaar vanaf 2012. Het college heeft in zijn brief van 4 november 2010 inmiddels erkend dat deze meevaller nog niet in de begroting is verdisconteerd.

6.2 Herstel 'trap op, trap af'

Het kabinet heeft vanaf 2012 het principe van 'trap op, trap af' hersteld ten aanzien van het gemeentefonds. Dit betekent dat de hoogte van het gemeentefonds meegroeit (of daalt) met de ontwikkeling van de rijksbegroting. Door het trendmatige begrotingsbeleid van het Rijk stijgt volgens de Miljoenennota 2011 de uitkering uit het gemeentefonds in de periode tot en met 2014. Daar staat het effect van de landelijke bezuiniging van achttien miljard en de bezuiniging op het gemeentefonds van 1,2 miljard euro tegenover. Bovendien wordt de groei van de algemene uitkering uit het gemeentefonds niet gelijk over alle gemeenten verdeeld. Per saldo daalt de Rotterdamse bijdrage uit het gemeentefonds daardoor in 2012 met 0,2 procent, om daarna licht te stijgen. Voor 2011 is er geen verschil.

In deze tegenbegroting corrigeren wij de ingeboekte tegenvaller van het college voor de jaren 2012 en verder. Los hiervan moet wel rekening worden gehouden met het effect van inflatie, waardoor sommige gemeentelijke budgetten toch onder druk komen te staan. Als gevolg van de meevaller uit het gemeentefonds boeken wij tegelijkertijd een tegenvaller in voor de uitkering aan het deelgemeentefonds.

De meevaller uit het gemeentefonds zal in werkelijkheid nog iets gunstiger kunnen uitpakken dan waarmee wij rekening houden. Dat komt doordat de specifieke doeluitkeringen uit het gemeentefonds zich ook positiever ontwikkelen, terwijl het college er juist rekening mee heeft gehouden dat deze doeluitkeringen navenant zullen dalen. Deze meevaller zal 'gespreid' ten goede komen aan diverse doelen.

Effect herstel ‘trap op, trap af’ voor de algemene uitkering gemeentefonds en voor het deelgemeentefonds + de optredende verschillen tussen de collegebegroting en de begroting van GroenLinks.

	2011	2012	2013	2014
<i>Ontwikkeling accres gemeentefonds (in procenten)</i>				
Ontwikkeling nominaal accres gemeentefonds		+0,3	+1,0	+1,9
Reële groei accres door weglek naar groeigemeenten		-0,2	+0,5	+1,4
<i>Effect accres op gemeentefonds (in miljoenen)</i>				
Ingeboekte korting gemeentefonds in collegebegroting	-4,0	-35,8	-67,6	-99,5
Reëel beeld door groeiend accres gemeentefonds		-2,2	+5,4	+15,4
Correctie tegenbegroting t.o.v. collegebegroting		+33,6	+73,0	+114,9
<i>Effect accres op deelgemeentefonds (in miljoenen)*</i>				
Ingeboekte korting deelgemeentefonds in collegebegroting		+1,0	+9,7	+20,1
Reëel beeld door groeiend accres deelgemeentefonds		+0,7	-1,7	-4,6
Correctie tegenbegroting t.o.v. collegebegroting		+0,3	-11,4	-24,7

* De plussen en minnen in de tabel kunnen verwarrend zijn. Wij rekenen met het effect van 'trap op, trap af' voor de gemeentelijke begroting. Als door het stijgend accres de bijdrage aan het deelgemeentefonds omhoog gaat, staat in onze tegenbegroting bij die stijging dus een min, omdat dit een extra kostenpost is voor de gemeente.

6.3 Lagere groei weerstandsvermogen

GroenLinks kiest ervoor om het weerstandsvermogen minder hard te laten groeien dan het college doet. Wij vinden dat de concernreserve minder hard kan groeien, gezien het feit dat de gemeentelijke organisatie gaat inkrimpen. Daarnaast is het mogelijk om de onderbestedingen sneller in kaart te hebben en waar wenselijk en mogelijk eerder te bestemmen voor andere doelen binnen hetzelfde beleidsveld.

7.0 Slotwoord

Deze tegenbegroting geeft de de politieke inzet weer van de Rotterdamse GroenLinks-fractie voor de komende vier jaar. We zullen het college steunen in bezuinigingsvoorstellen waarbij efficiencywinst geboekt kan worden, maar we zullen met alternatieve voorstellen komen als waardevolle zaken ten koste gaan van een onbeteugelde bezuinigingsdrift.

Meevallers, zoals die van het gemeentefonds, willen we inzetten om collegebezuinigingen terug te draaien of kabinetsbezuinigingen te verzachten. We kiezen niet voor ongerichte lastenverlichting, maar houden in plaats daarvan liever geld vrij om te investeren in het groener, socialer en bruisender maken van Rotterdam.